

Gäller för: Regionhälsan

Innehållsansvar: Peter Tornham, (petto10), Säkerhetssamordnare

Granskad av: Peter Tornham, (petto10), Säkerhetssamordnare

Godkänd av: Henrik Bodin, (henbo12), IT-chef

Giltig från: 2024-11-13

Giltig till: 2026-11-13

Krishanteringsplan Regionhälsan 2024- 2028

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
2. Förvaltningsspecifika krishanterings – och kontinuitetsplaner.....	3
3. Information till Styrelsen för Regionhälsan.....	4
4. Krisledning- struktur och roller	4
5. Beredskapslägen och krisorganisation	6
6. Kriskommunikationsplan.....	11
7. Återrapportering och erfarenheter av krisarbete	11
8. Lagar och rutiner som styr arbetet med krisledning	11
9. Definitioner av begrepp.....	12
10. Bilagor	13

1. Inledning

Som förvaltning inom Västra Götalandsregionen (VGR) har Regionhälsan tagit fram denna plan som anger hur den egna förvaltningen leder och organiserar sig i fall av händelse, kris och krig. Denna plan utgår i från VGR:s Regional riktlinje krisberedskap och katastrofmedicin 2024-2028. (RS 2023–04878) Riktlinjen utgör VGR:s plan för hantering av extraordinära händelser enligt ”kommuners och regioners åtgärder inför, och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap” (Lag 2006:544). Riktlinjen beskriver även hur VGR organiseras utifrån SOSFS 2013:22, Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om medicinsk beredskap. VGR:s krisberedskap utgår ifrån samhällets tre generella principer för krisberedskap:

Ansvarsprincipen – att den som har ansvar för en verksamhet i normala situationer också har motsvarande ansvar vid störningar i samhället. Den utökade ansvarsprincipen innebär att aktörerna ska stödja och samverka med varandra.

Närhetsprincipen – att samhällsstörningar ska hanteras där de inträffar och av de som är närmast berörda och ansvariga.

Likhetsprincipen – att aktörer inte ska göra större förändringar i organisationen än vad situationen kräver. Verksamheten under samhällsstörningar ska fungera som vid normala förhållanden, så långt det är möjligt.

Dessa tre principer ska hela tiden vara i fokus då en händelse, oavsett allvarlighetsgrad, inträffar.

2. Förvaltningsspecifika krishanterings – och kontinuitetsplaner

Samtliga förvaltningar och majoritetsägda bolag ska ha lokala styrdokument (till exempel riktlinjer, planer, rutiner) som anger hur den egna förvaltningen leder, organiserar sig, samt bedriver verksamhet i fall av kris och krig.

3. Information till Styrelsen för Regionhälsan

Styrelsen för Regionhälsan har det yttersta ansvaret för Regionhälsans verksamhet och säkerhet och ska därför bli informerade löpande i samband med händelser, då krisledningen aktiveras.

4. Krisledning- struktur och roller

Krisledningens sammansättning

Krisledningen är sammansatt av nedanstående roller.

Funktion	Befattning	Ersättare
Beslutande chef	Förvaltningsdirektör	Ekonomichef
Stabschef	Chef eHälsa	Utvecklingschef
Medicinskt ansvarig	Chefsläkare	Läkare
Dokumentation	Chefssekreterare	Sekreterare
Kommunikation	Kommunikationschef	Kommunikatör
<i>ISK</i>	<i>Säkerhetssamordnare</i>	
<i>HR</i>	HR-chef	HR-specialist
<i>Säkerhet</i>	Säkerhetssamordnare	eHälsa
<i>Regionområdes/ verksamhetschef</i>		
<i>Övriga funktioner</i>		

Inriktnings- och samordningskontakt (ISK)

Regionhälsan har ingen tjänsteperson i beredskap (TiB) utan i stället ska det finnas en Inriktnings- och samordningskontakt (ISK) som utgör verksamhetens initiala kontaktpunkt vid händelser. ISK ska även kunna stödja den regionala tjänstepersonen (R-TiB) med lägesbild för den egna verksamheten.

ISK är endast tillgänglig under kontorstid.

Regional tjänsteperson i beredskap (RTiB)

RTiB tar emot, bedömer och hanterar händelser som har regionövergripande påverkan. Undantaget är händelser med utbredd infektion då det kan vara Smittskyddsläkare i beredskap som initialt bedömer och hanterar händelsen i samråd med RTiB.

RTiB samordnar övriga regionala beredskapsfunktioner och har mandat att fatta verksamhetsövergripande beslut om åtgärder för att hantera brådskande händelser med påverkan på hela VGR. Då RTiB bedömer att behov finns samordnas berörda lokala TiB: ar vid situationer som involverar flera förvaltningar/bolag.

Beslutsfattande chef

Beslut fattas av förvaltningsdirektör eller av denne utsedd person. I normalfallet sker analys och bedömning i krisledningen och därefter fattas beslut av förvaltningsdirektör.

Stabschef

Stabschef leder stabsarbetet utifrån inriktningsbeslut av beslutsfattande chef eller den som hen har utsett. Stabschefen ansvarar för stabsgenomgångar och stabsorienteringar samt att beslutsfattande chef och berörda alltid har en upparbetad lägesbild om händelsen. Stabschefen bereder ärenden för förslag till beslut tillsammans med staben.

Medicinskt ansvarig

En medicinskt ansvarig ska utses under varje pågående kris.

Medicinskt ansvarig utgör medicinskt beslutsstöd vid händelser av medicinsk beredskapskaraktär eller andra händelser där medicinskt stöd efterfrågas eller beslut med medicinska aspekter behöver fattas

Dokumentation

En dokumentationsansvarig ska utses under varje pågående kris.

Dokumentationsansvarig har det administrativa ansvaret för att skapa struktur och förutsättningar för de möten, den dokumentation och formalia som hanteringen av händelsen kräver.

Kommunikation

Kommunikation har ansvar för att stödja verksamheten att kommunicera i utsedda kanaler, gör kommunikativa bedömningar samt kommunikativ lägesbild och stöttar beslutsfattare och andra berörda vid en händelse. Vidtar de kommunikationssåtgärder som behövs för att hantera en händelse med påverkan inom

förvaltningen. Kommunikation sammanställer även kommunikativ lägesbild.

Analysgrupp (staben) - Lägesbild och analys

Staben sammansätts vid behov, av funktioner lämpliga för att analysera läget. Staben har till uppgift att:

- Samla in lägesbildsinformation från aktuella verksamheter och aktörer.
- Sammanställa samlad lägesbild samt genomföra lägesbildsanalys.
- Utifrån analysen beskriva konsekvenser och handlingsalternativ som, vid behov, kan ingå i beslutsunderlag.
- Rapportera lägesbild till berörda aktörer.

5. Beredskapslägen och krisorganisation

Aktivering av Regionhälsans krisledning

Förvaltningens krisledning aktiveras enligt följande:

1. Krisindikation uppmärksammas av säkerhetssamordnare, regionområdeschef, områdeschef eller enhetschef.
2. Kontakt tas med närmaste chef och krisen anmäls till denne. Om närmaste chef ej finns tillgänglig ska larmlistan följas.
3. *Förvaltningsdirektör bedömer läget i samråd med chefläkare, chef eHälsa samt anmälande chef.*
4. Förvaltningsdirektör tar beslut om beredskapsläge ska etableras.
5. Beslut fattas om vilka som ska ingå i krisledningen samt vilka som är stand-by i avvaktan på vidare instruktioner.

Eskalering av händelser

Enligt Socialstyrelsen finns det tre beredskapslägen: stabsläge, förstärkningsläge och katastrofläge. Dessa beredskapslägen är framtagna och anpassade för att hantera händelser inom hälso- och sjukvården. På regional nivå har VGR kompletterat Socialstyrelsens beredskapslägen så att de kan omfatta samtliga ämnesområden och hela hotskalan.

Att VGR går upp i regionalt beredskapsläge innebär inte att alla regionens verksamheter är i samma läge. VGR kan till exempel vara i ett beredskapsläge och ha regional krisledningsorganisation upprättad på grund av en allvarlig cyberattack medan en sjukhusförvaltning kan vara i normalläge.

Krisledningen kan eskalera en kris till nästa ”läge” då mer information och kunskap har inkommit och krisen har fått en annan utgång än vad

som tidigare var känt. Det kan också vara när fler patienter eller medarbetare drabbas och krisen ökar i omfattning.

Viktiga punkter att beakta innan en eskalering av en kris sker:

- Har vi mer kunskap om svårighetsgraden av krisen?
- Engagerar krisen fler medarbetare, patienter m.m.?
- Kan krisen utvecklas och bli allvarligare under tidens gång?

Beredskapsläge grön, normalläge – Vardag

Incidenter, störningar och larm hanteras löpande genom säkerhetssamordning och chefer utan någon större påverkan på verksamheten. Vid behov kan samordning av vissa funktioner ske för att ha bevakning på en händelse och förbereda för en särskild organisation eller en krisledningsorganisation om händelsen eskalerar.

Beredskapsläge gul, stabsläge – Särskild händelse

När en särskild händelse inträffar som har måttlig påverkan, eller som hotar att påverka verksamhetens förmåga att upprätthålla samhällsviktiga tjänster, går Regionhälsan Västra Götaland upp i stabsläge. Då krävs framför allt en gemensam lägesbild, inriktning och samordning. Viss

omprioritering av personal och arbetsuppgifter kan behöva göras för att hantera händelsen och bemanna den särskilda organisationen.

Stabsläge kan betecknas som ett ”stand-by läge” som ska, och kan utlösas på mycket vida/vaga indikationer. Ett stabsläge kräver förhållandevis få resurser och låga kostnader, men medför i hög grad en ökad beredskap i det fortsatta arbetet. Information går ut till hela krisledningen. Berörda i krisledningen agerar, övriga är stand-by och avvaktar instruktioner.

Var?

Alla i krisledningen är kontaktbara via telefon för att snabbt kunna inställa sig fysiskt på plats alternativt via Teams.

Krisledningen samlas fysiskt i Regionens hus vån 11, Göteborg.

Vilka?

Bestäms utifrån beslutet om vilka som ska hantera aktuell händelse, dock är alla i krisledningen informerade.

Varför?

För att samla mer information och agera utifrån krisen.

Stabsläget kvarstår tills annat är beslutat av förvaltningsdirektör eller stabschef.

Beredskapsläge orange, förstärkningsläge – Extraordinär händelse

När en extraordinär händelse inträffar som har betydande påverkan på verksamhetens förmåga att upprätthålla samhällsviktiga tjänster, går Regionhälsan Västra Götaland upp i förstärkningsläge. Utöver gemensam lägesbild kan det då också krävas inriktning och samordning, regional ledning och styrning över förvaltningsgränser.

Större omprioritering av personal och arbetsuppgifter behöver göras och hela verksamheter kan komma att pausas.

Förstärkningsläget innebär att problemsituationen är svårare och övriga i krisledningen måste aktiveras. Läget kräver att krisledningen samlas fysiskt för att planera de närmaste dagarna framåt. Verksamheten är ej påverkad i särskilt stor omfattning ännu.

Var?

Överväg om Krisledningen samlas fysiskt Kungsgatan 11, vån 5, Göteborg.

Vilka?

Alla i krisledningen sammankallas.

Varför?

För att samla mer information och agera utifrån krisen.

Förstärkningsläget kvarstår tills annat är beslutat av förvaltningsdirektör eller stabschef.

Beredskapsläge röd – Katastrofläge i fredstid

När VGR går upp i beredskapsläge röd – fred utökas den regionala krisledningsorganisationen till att omfatta samtliga verksamheter.

När en händelse inträffar som har mycket allvarlig påverkan på VGR:s förmåga att upprätthålla samhällsviktiga tjänster, till exempel en naturkatastrof eller kärnteknisk olycka, går VGR upp i beredskapsgrad röd - fred. Utöver gemensam lägesbild, inriktning och samordning samt regional ledning och styrning över förvaltningsgränser krävs det att alla VGR:s verksamheter ställer om för att hantera katastrofen.

Regiondirektören är beslutfattare för den utökade krisledningsorganisationen men kan delegera ansvaret. Alla medarbetare i VGR omfattas.

Vid katastrofläge styr krisledningen Regionhälsan Västra Götaland och införlivar de resurser som är nödvändiga samt prioriterar vad som behöver göras initialt. Här är flertalet verksamheter/medarbetare involverade samt att krisen bedöms ha ett långdraget förlopp.

Var?

Överväg om Krisledningen samlas fysiskt Kungsgatan 11, vån 5, Göteborg

Vilka?

Alla i krisledningen är sammankallade samt ytterligare resurser.

Katastrofläget kvarstår tills annat är beslutat av förvaltningsdirektör eller stabschef.

Endast förvaltningsdirektör och/eller stabschef har mandat att utlösa katastrofläge.

Beredskapsläge röd, katastrofläge – Krig

När Sverige går upp i höjd beredskap eller befinner sig i krig går VGR automatiskt upp i katastrofläge – krig och en krigsorganisation upprättas.

Loggning och dokumentation av arbetet i kris

För varje enskild kris ska det upprättas en logg samt en dokumentationsansvarig. Kriserna ska döpas med ett unikt namn enligt följande:

Krisens art, verksamhet samt datum till exempel: ”Vattenavbrott, BMM, 2010-06-19”

All dokumentation döps och märks enligt ovanstående princip.

Dokumentation sker i mallar eller på papper, till exempel. post-it lappar, när krisledningen agerar. Det som ska noteras är:

- Datum (ÅÅ:MM:DD)
- Klockslag (HH:MM)
- Vad som gjordes?
- Vem som gjorde det?
- Vem som har dokumenterat?

Lapparna kommuniceras med dokumentationsansvarig så snart det är möjligt under den pågående krisen. Momentet är viktigt för att kunna återskapa samt genomföra en händelseanalys för den aktuella händelsen.

Överblick vid flera samtidigt händelser

Om flera kriser sker samtidigt ska en person utses som ansvarig för den nu pågående krishanteringen. Förvaltningsdirektör och stabschef utser den ansvarige ur krisledningen.

Stöd från andra förvaltningar

De andra förvaltningarna inom Västra Götalandsregionen kan bidra med stöd i särskilda frågor. Nedan finns en förteckning över dessa förvaltningar. I larmlistan finns fullständig kontaktinformation till respektive förvaltning/bolag. Säkerhetssamordnaren ansvarar för att revidera och uppdatera förteckningen årligen. I samband med revidering av förteckningen skall krispärmarna uppdateras.

- Regional Tjänsteperson i Beredskap - RTiB
- Lokal Tjänsteperson i beredskap inom sjukhusförvaltningarna
- Närhälsan
- Fastighet, stöd och service
- Försörjningsförvaltning

- Avdelningen för säkerhet och beredskap (ASB)
- Regionkontoret
- Koncernstab digitalisering
- Västtrafik

6. Kriskommunikationsplan

I händelse av kris kommer förvaltningen utgå ifrån den beslutade och framtagna kriskommunikationsplanen för Västra Götalandsregionen 2017–2018 (RS 2016–03054).

7. Återrapportering och erfarenheter av krisarbete

Efter varje kris som har inträffat, eller då krisledningen har samlats, ska dokumentation av händelsen ske. I dokumentationen ska återkoppling ges till inblandade parter med syftet att lära sig mer om den uppkomna situationen samt återföra kunskap till förvaltningen. Efter avslutad insats av krisledningen beslutar förvaltningsledningen vilka som ska genomföra en händelseanalys för att ta till sig erfarenheter och dra lärdom av situationen som uppstod.

8. Lagar och rutiner som styr arbetet med krisledning

- Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap
- SOFS 2013:22 Socialstyrelsens författningssamling
- Säkerhetsskyddslag (2018:585)
- Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)
- Patientdatalag (2008:355)
- Regional riktlinje krisberedskap och katastrofmedicin 2024-2028. (RS 2023-04878)

9. Definitioner av begrepp

Eskalera en händelse	Höja nivån för att successivt kunna öka förmågan att hantera händelsen.
ISK	Inriktnings och samordningskontakt
Kris	En händelse som medför något oönskat utöver det vanliga. Den är mer komplicerad än ett vanligt problem. Organisationen måste förändras samt och omprioriteringar måste ske.
Krishantering	Förmåga att kunna hantera en kris som inträffar. Bygger både på krislednings- och operativ förmåga.
Krisledning	Den ledning som leder verksamheten under en kris. Kan vara delar av förvaltningsledningen eller merparten av denna.
Larmlista	En förteckning över kontaktuppgifter för ledande roller i krisledningen
Logg	En dokumentationsfil där alla aktiviteter och kommunikation förs in under en pågående kris.
Lägesbild	Skapas av en aktör och består av ett urval av särskilt viktiga aspekter från den tillgängliga informationsmängden, i form av beskrivningar och bedömningar av ett pågående skeende och information relaterat till detta i form av exempelvis resurser, åtgärder, prognoser och uppfattningar.
RTiB	Regional tjänsteperson i beredskap
SKR	Sveriges kommuner och regioner
VGR	Västra Götalandsregionen

10. Bilagor

- Regional riktlinje krisberedskap och katastrofmedicin 2024-2028. (RS 2023–04878)
- Kriskommunikationsplanen för Västra Götalandsregionen 2017–2018 (RS 2016–03054).

Information om handlingen

Handlingstyp: Plan

Gäller för: Regionhälsan

Innehållsansvar: Peter Tornham, (petto10), Säkerhetssamordnare

Granskad av: Peter Tornham, (petto10), Säkerhetssamordnare

Godkänd av: Henrik Bodin, (henbo12), IT-chef

Dokument-ID: RHS9919-529963968-96

Version: 1.0

Giltig från: 2024-11-13

Giltig till: 2026-11-13